

Antoni Czaplewski Route

Grenzeloos wandelen

Deze grensoverschrijdende rondwandeling door het gebied ten zuiden van Baarle-Nassau rond het Belgische dorp Zondereigen ontleent haar naam aan de Poolse soldaat Antoni Czaplewski, die op 2 oktober 1944 in de buurt van Zondereigen sneuvelt tijdens de opmars van de 1ste Poolse Pantserdivisie onder leiding van Generaal Stanislaw Maczek. Antoni Czaplewski krijgt op het kerkhof van Zondereigen een voorlopig graf en wordt later herbegraven op het Poolse Oorlogskerkhof in Lommel. De hevige strijd om Zondereigen wordt ingezet door de Derde Brigade van de Eerste Poolse Pantserdivisie, gevolgd door de infanterie met het 9e Bataljon Strzelców waarvan Antoni Czaplewski deel uitmaakt. Zij moeten het opnemen tegen de 719 infanteriedivisie van Generalleutnant Karl Sievers en de 346 infanteriedivisie van Generalleutnant Erich Diestel, die deel uitmaken van het 15e Duitse leger onder General der Infanterie Gustav von Zangen. In het boekje 'Baarle in de branding' staat geschreven: 'Komend uit de bossen van Schaluinen ratelen tanks, kanonnen en gevechtswagens en sluipen gehelmde soldaten met mitrailleurs, pantservuisten en automatische wapens. Ze nestelen zich overal in het hout, de ruigte, de akkers, de weiden en de beemden tussen de Tommelsche Heide en Baarle Brug.'

De wandeling verloopt door een afwisselend landschap dat bepaald wordt door de beekvalleien van 't Markske/Merkske en Noordermark en enkele andere kleine stroompjes. Vooral de vallei van het Merkske en de Noordermark heeft een bijzondere landschappelijke en biologische waarde. Het open landschap ten zuiden van Baarle Hertog wordt grotendeels bepaald door landbouwgebied, waar het gevarieerde en kleinschalige cultuurlandschap van voorheen steeds meer verdwijnt en plaats maakt voor grootschaligheid. Maar door herstel van de natuurgebieden worden nu deels verdwenen kleine landschapselementen zoals bomen en houtwallen teruggebracht.

Routebeschrijving

1. We verlaten de parkeerplaats aan de kant van de Turnhoutseweg en steken recht over. We volgen Schaluinen en kruisen het fietspad van het Bels Lijntje. We passeren KNP34 en wandelen bij KNP70 rechtdoor over een breed zandpad omzoomd met statige bomenrij. We lopen door tot we aan KNP18 op de Zevenhuizenbaan komen. Op dit punt wandelen we rechtdoor naar de Zondereigense Baan, Hier slaan we bij KNP18 linksaf tot we aan de Nederlands-Belgische grens staan bij de brug over het Merkske. Even rechtdoor bereiken we bij KNP22 het Vredesmonument: 'Den Dodendraad'. Vanaf KNP 22 gaat onze route voor de Dodendraad over het zandpad langs deze oorspronkelijke grensversperring naar KNP21. Bij KNP21 gaat de route voorbij een vervallen toegangspoort naar links en dan rechtsaf over het onverharde pad zuidwaarts naar het buurtschap Gel. We zijn nu in België. We komen bij KNP20 op een betonweg, waar we rechtsaf wandelen in de richting van Zondereigen. We passeren het kapelletje van Onze-Lieve-Vrouw van Vlaanderen. We lopen Zondereigen binnen langs een hele bijzondere gevelversiering met pisbakken. Ook passeren we het voormalige klooster van de Zusters Annonciaden van Huldenberg.

2. We zijn nu in het centrum van Zondereigen op het kruispunt bij KNP24 voor de St. Rumolduskerk. We slaan linksaf de Dorpsstraat in en komen voorbij de brandweerkazerne: de oude jongensschool van weleer en Café 'Het Schuttershof'. Zo komen we aan de wegsplitsing bij KNP25 met de St. Jozefkapel. Aan de St. Jozefkapel en KNP25 houden we rechts aan en vervolgen de doorgaande verharding. Na de laatste huizen komen we in open terrein opnieuw langs een wegkapelletje ter ere van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes Dan steken we opnieuw één van de vele beken in het zeer grote stroomgebied van de Mark over. Het is de Noordermark. Na de brug over de Noordermark passeren we KNP28 en heet de verharding Oude Baan, eeuwenoude straatweg tussen 's Hertogenbosch en Antwerpen. We wandelen licht opwaarts en verlaten het beekdal van de Noordermark. We komen op een kruispunt met de Strikkeweg. Hier bij KNP86 slaan we rechtsaf, de Strikkeweg in. We passeren een aantal boerderijen. Opvallend is dat sommige in heldere witte letters historische namen dragen zoals de Wilderthoeve, de Bossen en de Boshoeve, allemaal namen die verwijzen naar de voormalige natte heidegronden. We vervolgen onze route tot voorbij de Watereindse hoeve. Hier nemen we de eerste onverharde weg naar rechts. Opvallend zijn hier de fraaie inlandse eiken, die aan het pad liggen. Met de bocht mee naar links komen we bij KNP61 en steken op de kruising van zandpaden recht over. Aan het einde bereiken we de verharding van Eindepoel met zitbank. Linksaf gaat de route. De route gaat voorbij aan KNP44 en op de verharde viersprong gaan we rechtsaf de betonweg op. We komen nu in het buurtschap Heikant en wandelen door tot we aan de linkerzijde horecagelegenheid 'Het Vaneleke' bereiken aan de Witte Keiweg.
3. Tegenover horecagelegenheid 'Het Vaneleke' langs het elektriciteitshuisje gaan we richting Zondereigen. We passeren KNP38 en voorbij huisnummer 8 slaan we linksaf langs de bosrand, die we met de bocht naar rechts volgen. Naar het noorden hebben we zicht op het natuurreservaat 't Merkske. Het bospad voert ons voorbij aan KNP37 en leidt ons naar KNP36, direct gelegen op de oever van de Noordermark. Op deze 3-sprong slaan we linksaf en volgen we het beekdal tussen de rietkragen door. Vervolgens steken we bij het houten bruggetje de Noordermark naar rechts over. Voor ons doemt een verhoging in het landschap op. Het is de in 1957 afgegraven castrale motte burcht Vossenbergh, vermoedelijk stammend uit de 11e tot 13e eeuw. We volgen de route over een knuppelpad over de eeuwenoude brede gracht voorbij aan het infopaneel. Het pad volgend wandelen we het gehucht Ginhoven binnen en komen bij KNP3. We volgen de bochtige betonweg en steken bij KNP32 de viersprong recht over. Het beton gaat over in een brede zandweg. Deze route brengt ons in de richting van het beekdal van het Merkske naar KNP33 op de grens van België en Nederland.
4. We laten hier bij KNP33 België achter ons en volgen we over de brede zandweg de vertrouwde groengele markering van het wandelroutenetwerk door het gebied van Staatsbosbeheer. KNP52 laten we links liggen tot we bij KNP41 aankomen. We slaan linksaf en volgen de zandweg tot aan het klaphekje aan onze rechterzijde. Door dit hekje komen we in het drassige met houtwallen omzoomde natuurgebied De Manke Goren. Door een tweede hekje komen we verderop bij KNP60 waar we richting KNP40 aanhouden. In de bocht naar rechts ligt links de onopvallende Belgische enclave H18. Je moet het maar weten! De groengele markering van het wandelroutenetwerk leidt ons naar rechts en verder op naar links. Bij KNP40 bereiken we het asfalt en de eerste boerderijen van Gorpeind. Linksaf voert de route ons door het langgerekte buurtschap Gorpeind. Voorbij de laatste huizen komen we op de doorgaande weg, de Zondereigense Baan. De Zondereigense Baan vervolgend steken we net voor de flauwe bocht over naar

rechts en kiezen het asfalt van de Tommelsche Heide. Na goed 500 meter krijgen we aan onze rechterzijde het bosgebied van de Tommelsche Heide. Op de kruising slaan we linksaf en volgen het pad tot aan KNP31. Hier slaan we rechtsaf en langs de bosrand en het oen landbouwgebied tot we op een T-splitsing uitkomen. Onze route gaat op dit punt rechtsaf en we wandelen het bospad helemaal uit tot op het asfalt bij KNP34. Linksaf volgt nu het laatste korte traject terug naar het fietspad van het Bels Lijntje. Nog een klein stukje en we staan weer aan de Turnhoutseweg en de parkeerplaats, waar we onze Antoni Czaplewski route zijn begonnen.

Praktische informatie

Lengte van de wandeling

19 km

Start- en eindpunt

Parkeerplaats Schaluinen
Schaluinen 11A
5111 HB Baarle-Nassau

Openbaar vervoer

Bus Lijn 460 De Lijn
Baarle-Nassau - Turnhout
Bushalte Schaluinen
5111 HB Baarle-Nassau

Parkeren

Parkeerplaats Schaluinen
Schaluinen 11A
5111 HB Baarle-Nassau

Horeca onderweg

- o Café Schuttershof, Zondereigen 27, B - 2387 Zondereigen / Baarle-Hertog
- o Het Vaneleke, Witte Keiweg 1, B -2330 Merksplas,
- o Op een aantal punten onderweg zijn banken en picknickplaatsen ingericht.

Charles Aerssens leidt je aan de hand van 13 wandelingen door het hart van Brabant. De wandelgids met deze 13 wandelingen is uitgegeven bij Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig (www.gegarandeerdonregelmatig.nl).

BESTEL DE MOOISTE WANDELGIDSEN OP WWW.GEGARANDEERDONREGELMATIG.NL

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten
www.wandelzoekpagina.nl/abonnement
voor slechts **€ 12,50**